

Măsura	Îmbunătățirea valorii economice a pădurii
Articole care stau la baza măsurii	Articolul 20 (b) (ii) coroborat cu articolul 27 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 Articolele 18 și 30 din Reg (CE) nr. 1974/2006 (Comentariu nr.117)
Codul măsurii	122

Motivația sprijinului

Suprafața pădurilor proprietate privată din România a crescut în ultimii 16 ani ca urmare a aplicării legilor retrocedării adoptate în anii 1991, 2000 și 2005. Astfel, se estimează că suprafața pădurilor proprietate privată și proprietate publică locală, va fi de aproximativ 65% din suprafața totală a pădurilor de 6,233 milioane ha, la sfârșitul procesului de retrocedare. Una dintre prioritățile sectorului forestier românesc este cea de asigurare a unui management durabil al pădurilor recent restituite.

Caracteristic României este faptul că orice proprietar de pădure este obligat să contracteze servicii silvice cu ocoale silvice specializate. La această dată, sunt disponibile date referitoare la numărul proprietarilor de pădure care au contractat servicii de pază, servicii silvice și servicii de administrare cu Regia Națională a Pădurilor Romsilva. Astfel, există circa 80.854 proprietari de pădure care au contractat servicii pentru aproximativ 778.379 hectare. Mai mult, la sfârșitul anului 2006, o suprafață de aproximativ 940.000 ha păduri erau administrate de ocoale silvice private/independente. Aceste ocoale silvice private au dreptul să încheie contracte de administrare cu deținătorii de pădure privați și pentru suprafețele de pădure reduse ca mărime.

Având în vedere numărul mare de păduri ca urmare a procesului de restituire aflat în desfășurare, al căror proprietari dispun de mijloace și fonduri restrânse pentru aplicarea de măsuri de management forestier, este necesară sprijinirea activităților de management care contribuie la creșterea valorii economice a pădurilor asigurând și rolul multifuncțional al acestora .

În România, pentru asigurarea gestionării durabile a pădurilor sunt obligatorii planuri de amenajare, potrivit legislației naționale în vigoare și care sunt elaborate conform normelor tehnice în vigoare. Aceste planuri de amenajare se bazează pe conceptul dezvoltării durabile, respectând principiile continuității, eficacității funcționale, conservării și ameliorării biodiversității. Activitatea de amenajare a pădurilor se organizează pe ocoale silvice, unități de producție sau, după caz, unități de bază constituite la nivelul proprietăților. Constituirea unităților de producție / unităților de bază se bazează pe o delimitare respectând limitele naturale, proprietatea și suprafața minimă prevăzută de normele tehnice în domeniu. Unitățile de producție / unitățile de bază sunt împărțite în parcele forestiere care reprezintă unitățile de organizare a teritoriului, acestea având suprafețe maxime de 20 ha la câmpie, 30 ha la deal și 50 ha la munte. Subparcelele forestiere reprezintă o porțiune din parcela forestieră, care aparține unui singur proprietar și care este omogenă din punct de vedere stațional, funcțional și al folosinței. Suprafața minimă a subparcelei forestiere este de 0,5 ha. Planul de amenajare se actualizează o dată la 10 ani și conține măsuri de management pentru fiecare subparcelă forestieră în parte.

Ca urmare a specificațiilor de mai sus, orice suprafață avută în vedere pentru această măsură are o suprafață minimă de 0,5 ha și are plan de amenajare sau un extras dintr-un plan de amenajare elaborat la o scară mai mare, realizat în concordanță cu legislația națională aflată în vigoare.

Planurile de amenajare forestieră se găsesc la administratorul pădurii cu care proprietarul a încheiat serviciile de administrare.

Măsura are ca efect creșterea valorii economice și ecologice a pădurii prin ameliorarea compoziției arboretelor cu specii valoroase, indigene, prin utilizarea de echipamente eficiente de recoltare și plantare, precum și prin desfășurarea altor activități specifice în scopul gestionării durabile a pădurilor. Planurile de management sunt esențiale pentru identificarea categoriilor de lucrări necesare în vederea creșterii valorii economice a pădurilor, a căror realizare necesită investiții consistente de-a lungul vârstei pădurii.

O problemă de mare importanță pentru asigurarea unui management durabil al pădurilor este asigurarea de puieți forestieri de calitate superioară. În prezent, majoritatea puieților forestieri sunt produși în pepinierele Regiei Naționale a Pădurilor ROMSILVA, care nu este întotdeauna interesată, sau nu are posibilitatea să ofere la un preț rezonabil, puieți forestieri pentru pădurile proprietate privată. Principiul “close to nature” este principiul de bază în cazul României, care implică folosirea regenerării naturale a pădurilor de câte ori este posibil. Acest principiu nu este suficient în cazul îmbunătățirii structurii pădurilor artificiale și de productivitate redusă, astfel încât puieții forestieri sunt absolut necesari. Prezenta măsură de creștere a valorii economice a pădurilor are rolul de a sprijini beneficiarii de a-și înființa pepiniere pentru producerea puieților forestieri folosiți pentru nevoile proprii.

Obiectivele măsurii

Obiectiv general

Creșterea valorii economice a pădurilor ținând cont de rolul multifuncțional și managementul durabil al pădurilor.

Obiective specifice

- Îmbunătățirea structurii sau refacerea pădurilor slab productive degradate, sprijinirea aplicării programelor de refacere a pădurilor slab productive sau neconforme cu tipul natural fundamental de padure, cum ar fi pădurile de rășinoase din afara arealului natural cu specii adaptate mai bine condițiilor locale și cu rezistență mai bună împotriva factorilor dăunători naturali (doborâturi de vânt, atacuri de insecte etc);
- Achiziționarea de echipamente și mașini de tăiere necesare pentru realizarea măsurilor tehnice și a operațiilor necesare până la vârsta exploatabilității (ex. rărituri, elagaj artificial, combaterea bolilor și dăunătorilor) și suportul tehnic pentru executarea acestor lucrări (mâna de lucru/servicii);
- Achiziționarea de echipamente și mașini necesare lucrărilor silvice de exploatare cu impact redus asupra mediului, excepție făcând echipamentele ce realizează în același timp exploatarea și procesarea primară a materialului lemnos – cum sunt harvesterurile - și care sunt eligibile prin măsura 123;
- Producerea de puieți forestieri de calitate pentru nevoile proprii prin înființarea de pepiniere când sunt necesare lucrări de împădurire în proprietatea forestieră .

Obiective specifice

- Creșterea numărului de proprietari de pădure care îmbunătățesc valoarea economică a pădurii la nivel de exploatare forestieră.

Domeniul de acțiune și scopul măsurii

Prin această măsură se sprijină investițiile în pădurile care se supun regimului silvic și pentru care s-au elaborat planuri de amenajare silvică, potrivit legislației naționale și care sunt obligatorii.

Sprijinul se va acorda proprietăților forestiere pentru realizarea acțiunilor și măsurilor prevăzute de planurile de amenajare silvică, sau strâns legate de acestea și care contribuie la creșterea valorii economice a pădurilor și pentru investiții în echipament de recoltare a produselor lemnoase.

Producerea de puieți forestieri în pepinierele silvice este de asemenea sprijinită prin această măsură numai în condițiile în care pepiniera face parte din exploatarea forestieră și este situată în pădure.

Tipuri de beneficiari

- a. Proprietari privați de pădure, persoane fizice sau asociații ale acestora;
- b. Comunități locale deținătoare de pădure în comun (cu drept de proprietate indivizibil) sau asociațiile acestora;
- c. Comune, și municipii deținătoare de pădure sau asociațiile acestora;
- d. Alte categorii de deținători de pădure diferite de proprietatea de stat, deținători de pădure independenți (biserici, spitale, școli) și asociațiile acestora;
- e. Asociații mixte din oricare din categoriile de mai sus.

Termenul *asociații* se referă la acele entități formate prin liberul consimțământ al membrilor, care au statut legal conferit de instanță în conformitate cu legislația națională.

Proprietarii de păduri sunt, în principiu, solicitanții pentru finanțare și responsabili pentru implementarea programului. Oricum, datorită faptului că ei sunt obligați de lege să contracteze servicii de administrare prin ocoale silvice private sau de stat, documentele pentru solicitare și alte documente sunt asumate împreună de proprietar și administrator. Mai mult, pentru facilitarea procedurilor, proprietarii privați sau formele asociative pot delega către administrator, anumite atribuții și competențe cu privire la solicitarea finanțării și execuția proiectelor, având la bază contractul de administrare sau un document adițional la acest contract.

Suprafața minimă de pădure eligibilă pentru suport prin această măsură este de 0,5 ha. Pentru creșterea eficienței și eficacității sprijinului, anumite categorii de cheltuieli sunt eligibile doar pentru proprietăți forestiere de mari dimensiuni.

Tipuri de investiții

Investițiile vor fi în conformitate cu prevederile planului de amenajare silvică în vigoare și privesc creșterea economică a pădurilor respectând principiile de gestionare durabilă a pădurilor.

Înlocuirea arboretelor derivate și a celor din afara arealului natural, situate în siturile Natura 2000, sunt eligibile pentru finanțare doar dacă sunt însoțite de studii de impact. Aceste proiecte trebuie să corespundă obiectivelor generale ale planului de management al sitului.

Criterii de eligibilitate pentru proiecte:

- Ca urmare a specificațiilor de mai sus, orice suprafață avută în vedere pentru această măsură are o suprafață minimă de 0,5 ha și are plan de amenajare sau un extras dintr-un plan de amenajare elaborat la o scară mai mare elaborat în concordanță cu legislația națională aflată în vigoare.
- Proiectul trebuie să respecte specificațiile din planul de amenajare și să demonstreze utilitatea tehnico-economică și funcțională prin memoriu justificativ și/sau proiect tehnic;
- Proiectul trebuie să aibă acceptul scris al tuturor proprietarilor terenului (persoane fizice și/sau juridice) și va fi depus odată cu cererea de finanțare;

- Durata de realizare a unui proiect nu poate depăși 5 ani de la data aprobării.

Planul de amenajare are în general următorul conținut:

- Aspectele privind proprietatea și situația administrativă,
- Gospodărirea din trecut a pădurilor (istorie a managementului pădurii respective),
- Stadiul stațiunii și al vegetației forestiere (elemente privind clima, hidrologia, tipul de sol, starea sanitară a pădurii),
- Stabilirea funcțiilor ecologice, economice și sociale ale pădurii (stabilirea compoziției pădurii, tratamentul și vârsta la care se poate exploata),
- Reglementarea procesului de producție lemnoasă (lucrările necesare a fi efectuate în funcție de vârsta pădurii),
- Valorificarea altor produse ale pădurii (produse nelemnase cum sunt ciupercile, plantele medicinale, fructe etc),
- Protecția fondului forestier (protecția împotriva incendiilor, a vântului, a bolilor și altor dăunători etc),
- Instalații de transport, tehnologii de exploatare și construcții forestiere,
- Evoluția pădurii sub raport, calitativ, cantitativ și valoric.

Investiții eligibile

A. Indiferent de suprafața de pădure:

- Costuri pentru achiziționarea materialului de plantat, costurile de instalare a culturilor, pentru îmbunătățirea structurii arboretelor în concordanță cu tipul natural fundamental de pădure;
- Costuri pentru refacerea arboretelor slab productive și substituirii celor derivate;
- Costuri pentru realizarea lucrărilor de îngrijire și conducere a arboretelor prevăzute în planurile de amenajare, incluzând răritura pre-comercială;
- Costuri generale ale proiectului reprezentând: taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, proiecte tehnice, achiziționarea de patente și licențe, în procent de maxim 10% din valoarea proiectului.

B. Pentru suprafețe de pădure mai mari de 10 ha:

- Costuri pentru achiziționarea de mașini, echipamente și materiale pentru suprafețele incluse în Catalogul Național al materialelor forestiere de reproducere (ex: Livezi semincere, Părinți de familie) și în suprafețele desemnate pentru conservarea resurselor genetice forestiere.
- Costurile pentru crearea căilor de acces în interiorul arboretelor, pentru facilitarea executării lucrărilor silvice prevăzute în planurile de amenajare.
- Costuri pentru achiziționarea de mașini, echipamente și materiale pentru realizarea lucrărilor de îngrijire și conducere a arboretelor prevăzute în planurile de amenajare (ex. plantări, descopleșiri, curățiri, combatere boli și dăunători).
- Costuri pentru înființarea de pepiniere forestiere, inclusiv achiziționarea de mașini, echipamente și materiale pentru producerea de material forestier de reproducere de calitate, numai în cazuri excepționale cum sunt acelea ca pepiniera să facă parte din exploatarea forestieră și pe terenuri din fond forestier.

C. Pentru suprafețe de pădure mai mari de 100 ha sau pentru asociații care dețin suprafețe mai mari de 100 ha:

- Costuri pentru achiziționarea de echipamente și mașini necesare pentru activitatea de exploatare care au impact redus asupra mediului, altele decât mașinile complexe cum ar fi harvesterurile, în vederea creșterii economice a pădurilor.

D. Pentru suprafețe de pădure mai mari de 1.000 ha:

- Costuri pentru achiziționarea de echipamente hardware și software necesare pentru elaborarea documentației tehnice cerute de reglementările forestiere în vigoare.

Investiții neeligibile

- i. Nu se finanțează activitățile legate de asigurarea regenerării pădurii după eliminarea arboretului în urma ultimei tăieri (art. 18 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2005);
- ii. TVA-ul, cu excepția TVA-ului nerambursabil conform art. 71 (3) lit. a) din Reglementarea Consiliului nr. 1698/2005;
- iii. Comisioane bancare, costurile garanțiilor și cheltuieli similare;
- iv. Cheltuieli pentru proiectare realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția anexelor tehnice ale cererii de finanțare (memoriu justificativ, studiu de fezabilitate, proiect tehnic);
- v. Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
- vi. Cheltuieli efectuate de administrația publică, incluzând APDRP și în special cheltuieli de regie, chirii și salarii ale personalului angajat în activități de management, implementare, monitorizare și control;
- vii. Achiziția de bunuri second hand;
- viii. Achiziția de mijloace de transport cu excepția celor specializate, identificate în studiul de fezabilitate;
- ix. Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare, etc. Leasingul este eligibil doar dacă are ca rezultat transferul de proprietate al bunului în posesia beneficiarului în perioada de implementare a proiectului, până la ultima cerere de plată;
- x. Impozite, taxe vamale, taxe de import;
- xi. Nu sunt eligibile investițiile în păduri și alte terenuri acoperite de vegetație forestieră care aparțin statului, unei regiuni sau unei întreprinderi publice, și pădurile care aparțin persoanelor juridice al căror capital este deținut, în proporție de cel puțin 50% de stat, de o regiune sau o întreprindere publică.

Criterii de selecție

Criteriile de selecție sunt următoarele:

- După tipurile de păduri în care sunt prevăzute investiții: - se va acorda prioritate proiectelor de îmbunătățire a structurii arboretelor, proiectelor de refacere a arboretelor slab productive și a substituirii celor derivate;
- După tipul lucrărilor de îngrijire și conducere din pădure: - prioritate va fi acordată achiziționării de echipamente și mașini și a executării lucrărilor de îngrijire și conducere în arboretele tinere în detrimentul achiziționării de echipamente de tăiere și a răriturilor pre-comerciale;

- După structura proprietății și mărimea suprafeței pentru care se întocmește proiectul: - Prioritate va fi acordată asociațiilor de proprietari de pădure, apoi a suprafețelor mari de păduri, și la urmă proprietăților mici și individuale.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție mai sus menționate. Sistemul de selecție este cel prevăzut la capitolul 5.2.4. „Procedura de selecție”.

Aria de aplicare

Pădurile aflate în proprietate privată a persoanelor fizice și juridice și proprietatea publică a unităților administrative locale.

Volumul sprijinului

Sprijinul public (comunitar și național) acordat în cadrul acestei măsuri nu va depăși 50% din totalul cheltuielilor eligibile.

În zonele defavorizate (LFA) și în siturile Natura 2000 sprijinul public va fi limitat la 60% din totalul cheltuielilor eligibile.

Plafonul maxim al sprijinului pentru un proiect nu poate depăși 1.000.000 Euro.

Beneficiarii acestei măsuri pot solicita Agenției de plăți plata unui avans în cuantum de până la 50% din ajutorul public pentru investiții, conform articolului 56 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006 privind regulile de aplicare ale Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005 privind acordarea sprijinului pentru dezvoltare rurală din FEADR, iar plata este condiționată de constituirea unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente, corespunzătoare unui procent de 110% din valoarea avansului. Garanția depusă se eliberează numai în cazul în care Agenția de plăți stabilește că suma cheltuielilor efectuate care corespund sprijinului public pentru investiții a depășit valoarea avansului.

Finanțare

Cheltuială publică: 135.865.578 Euro

Costuri totale: 247.028.324 Euro

Corelarea cu alte măsuri din FEADR și alte fonduri

Sprijinul acordat acestei măsuri este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri din Axa 1 și Axa 2 a PNDR.

Cuantificarea obiectivelor pentru indicatorii comuni UE

Tipul de indicator	Indicator	Ținta 2007-2013
Realizare	Numărul de exploatații forestiere sprijinite Împărțit în funcție de tipul de proprietar: <ul style="list-style-type: none"> • proprietari privați - individuali sau asociații • municipalități- individuali sau asociații • alții 	1.647

	Volumul total al investițiilor Împărțit în funcție de tipul de proprietar: <ul style="list-style-type: none"> • proprietari privați - individual sau asociații • municipalități- individual sau asociații • alții 	247.028.324
Rezultat	Numărul de exploatații care introduc noi produse și/sau tehnologii (defalcare după tipul de redistribuire a producției)	1.200
	Creșterea valorii adăugate brute în exploatațiile sprijinite (mil. Euro)	24
	<i>Indicator adițional:</i> Numărul de proiecte de îmbunătățire a structurii pădurii	600
	Număr de hectare pe care s-a îmbunătățit structura pădurii	6.000
Impact*	Creștere economică (mil. Euro) din care contribuția măsurii 122	2.483 19
	Creșterea productivității muncii	Creștere anuală cu 8%

---

* Valoarea indicatorilor a fost calculată la nivel de axă.